

GYVŪNŲ PARKAS XII MĖNESIŲ

Mielieji,

Po ilgos vienerių metų pertraukos mes džiaugiamės sugrįždami pas jus su nauju mūsų zooparko laikraščio numeriu. Katinome išleisti jį naujojo sezono pradžiai, vildamiesi kad kovidas nesutrukdydys seniai pas mus nesilankiusiems draugams vėl pasivaikščioti Parke, o po to paskaityti kas pas mus vyko ir kaip gyveno jų numylėtiniai sudėtingais 2021 metais, kurie dabar atrodo mums tokie paprasti ir net jaukūs. Tačiau dabar mums kur kas svarbiau pasidalinti su jumis smulkmenomis iš mūsų augintinių – jūsų draugų – gyvenimo karo metu, papasakoti kas jiems nutiko okupacijoje; deja, šiuo sunkiu metu spėjome išleisti tik sutrumpintą laikraščio variantą, todėl ir rašyti teks apie svarbiausia.

Ne veltui sako jog viską pažin- si palygindamas, ir dabar, kai paprastas pasivaikščiojimas užmiestyje ar šeimyninė sekmadienio iškyla tampa dideliu (o dar ir ne-saugiu) nuotykiu, mes prisimename savo kovidinius nerimus kaip lengvą teniruotę – beje, net atnešusia Parkui šiokią tokią naudą. Taigi, kuo gyvas zooparkas karo metu?

Parkas įkliūvo į karo situaciją nuo pat pirmųjų dienų. Pamėginsime trumpai atgaminti istoriją:

Vasario 24 visi darbuotojai susirinko į pasitarimą gerokai pasime-tę; teįstengėme skirti visas jėgas dizelinio kuro generatoriui paieš-koms. Degalinėse išsirikiuodavo ei-lės, o sveikas protas sufleravo kad tuoj tuoj atjungs ir elektrą. Atbuli-ne data patvirtiname kad elektra pas mus dingo trečią dieną, o štai dujos (ko mes visiškai nesitikėjo-me) – kažkodėl už savaitės. Kaip jūs suprantate, šaltis mums vos ne didesnis priešas už alkį – racionus galima apkarpyti, o štai minusinė temperatūra mėgstančius šilumą žvėris žudo (turime omeny tuos, kur gyvena voljeruose, arba 80% Parko augintinių) tiesiog vietoje. Didelei mūsų laimei, pabrangus dujoms mes suprojektavome ant granulinių katilų behemotariumą, ir dar spėjome įrengti porą rezervi-nių granulinių katilų kituose pasta-tuose - tai antras faktorius, leidęs mums išlikti.

O pirmas – ta personalo dalis, kuri liko darbo vietoje užėjus į Dymerio

OTG rusų kariuomenei. Kitą dieną po karo pradžios, norint sustabdyti RF armijos judėjimą, visi tiltai per Irpenę buvo susprogdinti ir Parkas kartu su visu Dymerio rajonu buvo faktiškai atkirstas nuo "Didžiosios žemės". Daugiau nei mėnuo, iki pat RF kariuomenės pasitraukimo kovo pabaigoje penki zoologai, gydytojas, vienas savanoris ir du apsauginiai visą parą budėjo Parko teritorijoje. Jie gyveno voljeruose, kuriuose pavykdavo išlaikyti šiokią tokią temperatūra egzotams, val-gė tai kas likdavo pašarų virtuvėje, o vėliau – tai, ką pavykdavo gauti vietoje arba ką atsiųsdavo per Rau-donajį Kryžių iš "Didžiosios žemės". Be to, keli Parko darbuotojai zoo-technikai viso okupacijos periodo metu liko gretimame kaime, vaikš-čiojo į darbą per rusų blokpostus, atsinešdavo su savimi ką tik įmano-ma. Garbė ir šlovė jiems!

Okupacija, kaip tyčia, prasidėjo mėnesio pabaigoje, likus trim die-nom iki mėnesinių pašarų prista-tymų, todėl pašarų virtuvė buvo praktiškai tuščia. Paskutinę taikos dieną mes nespėjome nieko įvežti ir, tiesą sakant, nesitikėjome kad

taip iš karto prarasime galimybę patekti į Parką. RF kariuomenė organiza-vo šalia susprogdinto til-to blokpostus ir uždraudė bet kokią judėjimą Dyme-rio kryptimi – galima buvo tik evakuotis link Kijevo, atgal nieko nepraleistų: kas pasiliko tas pasiliko, kas išėjo tas nebegrįžk. Vieninteliu mūsų fiziniu ryšiu su Parku liko keturių Raudonojo Kryžiaus žmo-nių grupė, juos surašė ru-sai ir iki kovo 25 neprieštaravo kad jie kirstų sugriautą tiltą Demidovo kryptimi su medikamentais, pro-duktais ir viskuo ką tik begalėjai pa-nešti rankose. Tai yra, Parkui teko pasikliauti tik tuo ką rasdavo kaime ir ką atnešdavo besievakuojantys vietiniai.

Kažkurį laiką bendradarbiai drą-siai išeidavo ieškoti maisto ir dizeli-no adresais, kuriuos mums telefonu pranešdavo likę kaime demidovie-čiai (kol dar buvo ryšys), bet vėliau ir tai tapo neįmanoma, nes slan-kiojimą po apleistus namus ištuš-tėjusiame kaime galėjo neteisingai

suprasti kaip rusų patruliai, taip ir vietiniai gyventojai. Visi, esantys kaimynystėje, dalijosi savo san-taupomis, o 355-ojo maršruto šei-mininkai perdavė mums dalį savo dizelino iš techninio parko, kas lei-do mūsų generatoriui dirbti bent porą valandų per dieną, pumpuoti vandenį ir paleisti granulinius kati-lus. Dėkojame jiems dar kartą.

Pirmosiomis dienomis mūsų zoo-logai (po to kai primatų skyriuje dingo šiluma) neštukuose perne-šė visas beždžiones į behemota-riumą. Neštukai tai narvai, nau-dojami ir naminiams gyvūnams pervežti (tiesa, mūsų didesni), ta-čiau laikoma kad viena para tokia-me neštuke gyvūnams jau proble-ma, o čia jiems teko išsėdėti juose keletą savaitių ir, užbėgdamas į priekį, pasakysiu kad tai juos mir-tinai išvargino, o kai kuriuos, deja, ir pribai-gė.

Išsaugoti žvėris karo sąlygomis nelengva. Jei mažus, ramius gali-ma šiaip taip apšildyti ir pamaitin-ti, - su didesniais žvėrimis tai jau neišsprendžiamas uždavinys. Ant raganosio neužmesį antklodės, o vos temperatūra nusileidžia žė-miau 18 laipsnių, mūsų Arčis kitą

Nuotrauka iš okupacijos. Džonas, 2022 m. kovas

rytą jau ima kosėti. Laimei, mes kas`vasarą sukaupiame šieno at-sargą, todėl su kanopinių maitini-mu buvo kiek lengviau – racionas susiaurėjo iki šieno, bet jo realiai buvo... kaip šieno. Beždžionės pe-rėjo į siaubingus racionus iš mor-kų (jų sandėlyje buvo daugiausia) ir obuolių (šių vaisių daugiausia atnešdavo mūsų kaimynai). Na ir kažką ant laužo virdavo zoologai, pagardindami dėl kvapo kuo tik įmanoma.

Mes Parke skiriame daug dėmesio visiems gyvūnams, bet, žinoma, kiekvienas bendradarbis turi savo (tegu slaptą) numylėtinį. Mano šeimoje viskas akivaizdu, ir paaiškėjus kad gyvūnai yra okupacijos atkirsti nuo likusio pasaulio, mes su Ania iš karto pagalvojome apie orangutanus.

Josia su Magda augo mūsų šeimoje dar iki zooparko, o persikrausčius į jį beždžionių mamos vaidmenį perėmė Ania. Kasdieniai pasisedėjimai su jais po aštuonias valandas, bandymai kažko išmokinti (tu įsivaizduoji – Josiukėlis suprato kaip teisingai surinkti kubelius, matai koks jis sumanus vaikas?), ir, svarbiausia, meilė ir rūpinimasis jais leido Aniai likti orangutanų šeimoje matriarchės teisėmis. Man tai ne visai pavyko – subrendęs Josifas Michailovičius nusprendė kad vienos šeimos galvos turėtų užtekti. Orangai yra vienišiai, jų vyrai šeimose negyvena, o dar vieno kandidato į patriarchus buvimas šalia – jo supratimu – buvo nereikalingas. Josia netapo šiurkštesnis ir su malonumu tebesėdi tebeplepa su manimi prie žirnių ar aviečių, mes abu juos/jas labai mėgstame – tiesiog jis paprašė kad tarp mūsų būtų tinklas. Kitaip, jei jis blogos nuotaikos, o tu užieni pas jį į voljerą, iš karto matyti kaip jis pasimeta, nesupranta, kodėl įeinu neatsiklausęs, ir periodiškai be priežasties jaudinasi. Deja, o gal laimei, su juo netinka elgtis kaip su kitais gyvūnais, kur galima nustatyti kas viršesnis treniruotėmis ir įtaiga – o retkarčiais ir vienkartinį jėgos veiksmu (juolab suprantat kokį jėgos veiksmą vėliau panaudos prieš mane namuose jis) – be to, tai neatneš naudos, nes orangutanai septynisdešimt stipresni už žmogų. Kažko užsimanę jie praskaičiuos "kada" ir tai bus tik sekundės klausimas – zoologijos

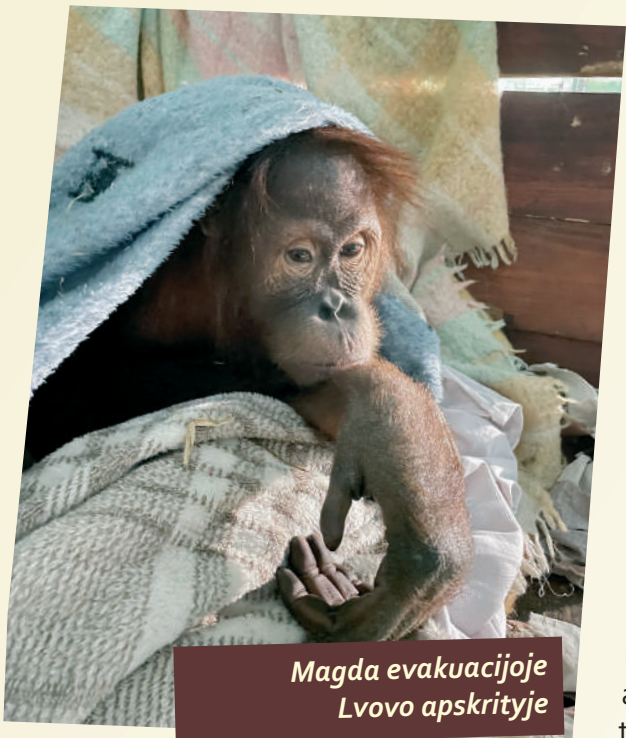
KARTI NUOSKAUDA:

Kaip buvo evakuojami orangutanai Josia ir Maša

soduose taip nutikdavo. Į mano maldavimus kad Aniai irgi laikas apriboti tiesioginį kontaktą – Josia subrendo ir būna ne nuotaikoje – girdžiu kvailystes tipo "tebūnie" ir pan. Ką gi, mes suaugę žmonės ir suaugę orangutanai, reiškia – tebūnie.

Nuo pat pirmų apgulties dienų, kai zooparko reikalai pakrypo blogyn, Ania primygtinai formavo politiką Vladimiro Putino santykio į Aleksandrą Lukašenką dvasioje: girdi, tu gi nepaliksi geriausio draugo nelaimėje ar tau "geruoju" paaiškinti? – tik su tuo skirtumu kad man irgi rūpėjo ištraukti pripratusius prie individualios priežiūros orangutanus – bet tuo metu nemačiau protingo rizikų paskirstymo. Kai įkandin elektros dingo ir dujos ir visas kitas beždžionės ėmė sodinti į neštukus ir tempti pas behemotą į voljerą sprendimas atsirado pats – orangutanai neštuke netilps ir jame neišsėdės.

Pirmą bandymą evakuotis mes surengėme savarankiškai: pasitelkę mūsų administratorės vyro automobilį mūsų gydytojas

Magda evakuacijoje
Lvovo apskrityje

čia suprasti, kad tokioje žiauriausio streso situacijoje orangutanai neklausytų net Anios – o čia jie griežė dantimis ir bandė pasiekti mūsų bendradarbius – visa tai tiesiai priešais rusų blokpostą. Žodžiu, juos vos davilko atgal iki zooparko – brudnus, apsitriedžiusius įkišo į voljerus ir tuo ilgam išvedė iš kantrybės bei įpratino blogai reaguoti į anestezinį šautuvą.

Paėmę pertraukėlę apsvaistėme savo klaidas. Tuo metu (praėjus dviem savaitėm po įsiveržimo) rusų patruliai suformavo aiškią politiką: išvis nieko neleisti į Dymero bendruomenės teritoriją – kasdien, kai neveikia komendanto valanda, jie sutiko praleisti tik keturis Raudonojo Kryžiaus darbuotojus – vienu iš šių geležinių žmonių buvo Julia. Galima įsivaizduoti, kokius sunkumus jiems teko patirti – ant jų pečių gulė vaistų ir produktų tiems, kas liko okupacijoje, transportacija. Darė jie tai pėsčiomis. Kurį laiką mudu susitikinėjome kas rytą, ir Julia pridėdavo prie savo nešulio mūsų maišą su maistu arba kanistrą dizelino. Tada briedo per upę lediniame vandenyje.

Būtent kartu su Julia mes užbaigėme orangutanų gelbėjimo iš šalančio zooparko akciją. Šį kartą viskas buvo kur kas sudėtingiau, vanduo prie sugriauto tilto kilo, reikėjo dėžių orangutanų pervežimui plaustu, nes, jei jie pabus per-

Nuotrauka iš karinio drono. 2022 m. kovo vidury, perkėla prie Demidovo tilto. Kas žino, galbūt tas raudonas taškas šalia tilto – mūsų Julia, o kažkoks krovinyš ant tempiamo plausto – miegančios beždžionės.

ir vyr. zoologas primatams, pri-pumpavę beždžiones anestezijos, krepšiuose ir pleduose nutempė jas į perkėlą. Iš šios operacijos teisėjo šnypštas ir net tragedija: atsidūrusiam ant susprogdinto tilto Josiai nepatiko tai ką jį pamatė ir jis nusprendė kad išsigelbėjimas nuo tampymo per šaltį glūdi turėkluose – jį nuo jų vos atplešė. Rei-

kėlos metu geriau net negalvoti kuo tai gali baigtis (nors ir dabar baisu prisiminti kad dėžės galėjo nuslysti į vandenį ir "au!"). Kitas kėblumas – speigas su sniegu, bet mūsų laimei rusų patrulis pro skylutes pamatė beždžiones ir nereikalavo kad atidarytume dėžes. Raudonasis Kryžius perplukdė orangus per upę, mes įstūmėme

Dviese namuose

nai: kambario dydžio voljeras jiems pasirodė per mažas, o ir funkcionaliai jį statė ne tokioms suaugusioms beždžionėms. Dar kitą dieną paaiškėjo kad kambaryje jiems bus taip pat blogai kaip zooparke (žinoma, neskaitant šilumos ir maisto) ir mes pradėjome skambinti kolegoms kituose miestuose. Josia su Magda (kartu su mama) buvo paskirti į Drogobyčo zooparką "Limpopo", kur mes kitą dieną po mūsų Parko išlaisvinimo, kovo 31, atvežėme ir kitas beždžiones.

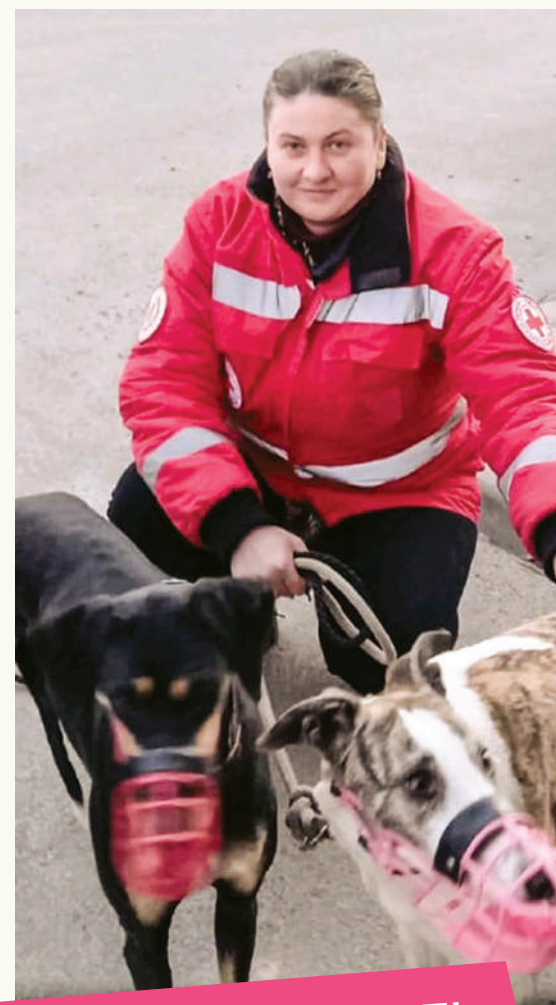
Noriu nuoširdžiai padėkoti ne vien "Limpopo", bet ir kitiems zooparkams, priglaudusiems mus sunkią minutę: primatų kompanija pas mus nemaža ir pagrindinė jos dalis išvyko atsipenėti, atsišildyti ir išsimiegoti į Lucko ir Rovno zooparkus.

Vėliau, likus dviem dienom iki parko atidarymo – gegužės 14 – aš sutikinėjau juos visus prie voljerų. Ne kiek neperlenkiu, bet iškrovus

kitus primatų skyriaus gyventojus ir tolimame sunkvežimio kampe pasirodžius dideliems narvams su Josia ir Magda, nesvietiškai nuliūdau: orangai vos žvilgterėjo į mano pusę ir ėmė žiūrėti kažkur pro šalį, nereaguodami nei į pasveikinimo žodžius, nei į mane kaippo tokį. Lyg kokie pavargėliai jie žiūrėjo virš mano galvos ir į šoną, veikiau net kaip įskaudinti seniai, kurie viską supranta, bet nemato prasmės kažką aiškinti, nes visiškai nusivylė pašnekovu. Kai kas teigia jog gyvūnai negali tiksliai perduoti savo minčių nes nekalba, tai va: iš Josios neštuko buvo kuo aiškiausiai girdėti: nereikia nieko aiškinti nei atsiprašinti; tiesiog su mumis taip nevalia elgtis...

Orangai nekaupia pykčio - jie jau atsigavo, bendrauja su mumis ir išdykauja, kartais išvesdami iš kantrybės mamą Anią. Kai kažkur griaudžia – dairosi į dangų. Jie ir anksčiau bijodavo perkūnijos ir išgirdę pirmus audros akordus skriejo mums ant rankų, o kadangi iš betoninio aptvaro, kur jie ištūnojo jiems skirtas dvi okupacijos savaites, nesimatė nei raketų nei tankų, jie turbūt nusprendė kad tai buvo ilga baisi audra.

juos į mašiną ir nurūkome namo. Magda išmiegojo visą valandą ir kažkuriame etape net nustojo kvėpavusi, o Josia vėl pabudo anksčiau nei reikėjo, buvo pradėjęs maištauti, bet pamatęs savo vaikišką lovytę tiesiog prisitraukė prie turėklų ir krito miegoti toliau. Jau kitą dieną mes išsikvietėme pagalbą kad prisuktų ir pritvirtintų visa tai ką demontavo orangutai.

MUMS GARBĖ DIRBTI

SU TOKIAIS ŽMONĖMIS

PP.S. JŪS PAKLAUSITE KAIP GYVENA MŪSŲ JULIA?

Praėjus dviem savaitėms po istorijos su orangais Juliją suėmė rusai. Iš pradžių ją laikė užrakintą Dymere, po to išvežė į Belarusiją, į Rusiją, į Krymą. Po to Zaporyžėje ją iškeitė. Jūs turbūt įsivaizduojate kas stovi už šių "po to". Ateis laikas, Julia pati nuspręs ką papasakoti – o mes išsižioję klausysimės, prisimindami visus kam ji padėjo.

Kaip aš ir maniau, išėjusi į laisvę Julia iškart išvyko dirbti toliau – padėti vaikų namams rytuose.

Mums didelė garbė pažinoti Juliją ir juos draugus iš Raudonojo Kryžiaus.

KIAULIŲ AUSYS IR ŠNIPAI,

arba istorija su laiminga pabaiga

Į parką užėina ir mūsų "fronto draugas" Valentinas – vienas iš savanorių, kuris okupacijos metu surinkdavo iš aplinkinių kaimų žmones ir išveždavo juos į evakuaciją. Vos jis baigdavo darbą mes jį užpildavome ir versdavome ieškoti proviziją mūsų gyvūnams.

Turiu apie tai vieną istoriją – galitė šyptelėję pavadinti ją bajka, tačiau tai šventa teisybė...

Iš vienos nuostabios merginos Oksanos, kuri taip pat padėdavo mums nustatyti kur kaimuose randasi maistas, aš kovo viduryje išgirdau kad kažkur Dymerio apylinkėse yra pašarų gamybos cechas ir jame galima rasti dar nesugedusius "kiaulių skerdenos galvos dalių pjaustymo produktus".

Aš prisiskambinau Valentinui, pranešiau pradinę informaciją, pasakiau kad tuoj, ją patikslinęs, dar kartą pasuksiu, o jis tegu kol kas pajuda ta kryptimi.

Toliau įvykiai klostėsi skirtingai, priklausomai nuo kiekvieno operacijos dalyvio požiūrio.

MANO ATSIMINIMAI

Man dar kartą perskambino Oksana ir pasakė kad reikia privažiuoti prie Dymerio - prie įva-

žiavimo prieš traktorių koloną dunkso cechai, viename jų yra šaldikliai, ten ir randasi kiaulių ausys ir šnipai. Aš ėmiau skambinėti Valentinui. Jis nekėlė rago, kas atrodė keista – okupacijos zonoje ryšio beveik nebuvo, ir kai ėjo signalas kažkas būtinai atsiliepdavo – žmogus specialiai užlipdavo ant kokio kalnelio ir tiksliai laukdavo skambučio. O čia aš surinkau jį kokius penkis kartus – signalas eina, niekas neatsiliepia. Tada aš parašiau jam žinutę (žinoma, išsaugojęs ją atmintyje) kad, girdi, nuvažiuokite ten ir paimkite tai.

VALENTINO PASAKOJIMAS

Pakeliui į Dymerį jis suprato kad žino tą vietą ir tolimesnių paaiškinimų jam nereikia. Nuvažiavo teisiai ten ir užėjo į cechą. Ten jį nedraugiškai parmetė ant grindų, pakišo po nosim automatą ir

pasidomėjo, kokio velnio jam čia reikia. Pasirodo, įmonės teritorijoje buvo rusų kareivių slėptuvė, likimo valia jie kartu su visa technika slėpėsi būtent šiame ceche. Čia suskambo telefonas. Vieną kartą, trečią, penktą. Vyresnysis pasidomėjo kas čia Valentinui taip skambinėja. Valentinas, kaip sąžiningas žmogus, išklojo reikalo esmę ir kelionės tikslą. Jam liepė atiduoti telefoną, į kurį netrukus atėjo žinutė. Vyresnysis ją perskaitė, nuvedė Valentiną į pastato gilumą prie šaldiklio, liepė čiupti ko atėjęs ir nešdintis lauk.

Sutikite, laiminga istorijos pabaiga verčia nusišypsoti. Juk prieš kareivių reakciją, perskaičius žinutę kad Valentinui pavesta atvykti į jų dislokacijos vietą ir atvežti iš ten "kiek galima daugiau kiaulių ausų ir šnipų", galėjo būti ir kitokia...

Tęsinys. Pradžia 1 puslapyje

Liūdniausia dalia ištiko plėšrūnus. Mėsos mes visad paimdavome atsargai, dviems savaitėms, jos reikia labai daug, o karo sąlygomis gauti jos beveik neįmanoma. Žvėrys nežuvo vien dėl to kad okupacijos periodas buvo palyginus nedidelis – vos ilgesnis už mėnesį. Kuomet visa mėsa apskirtyje, įskaitant kindziulius, kailius ir t.t. buvo išnaudota, mums liko tik vienas kelias – negalvoti nei apie vidutinę nei apie ilgą perspektyvą, o užsiimti duonos kasdienės paieškomis vienai dienai į prekį. Radai – ir ačiū Dievui, toliau bus matyti. Žiauru apie tai kalbėti, bet vienu atveju kaimynų netektis suteikė mums šansą – šalia mūsų yra arklių rančas, kuriame teko atsiveikinti su sulaužiusiu koją arkliuku, po to su antru. Toliau jūs suprantate – šios mirtys prailgino mūsų gyvenimus. Ačiū.

Dangus virš Parko, išraižytas raketų raštais

Gyvūnai reagavo į neįprastas sąlygas beveik kaip žmonės. Suprasdami kad kažkas atskrenda iš viršaus ir po to sukelia didelį triukšmą žemėje, jie sviediniui prašvilpus pažvelgavo į viršų ir pritupdavo. O vėliau susivokė kad jų nemėgstamos betoninės olos (kur juos kartais užrakina veterinarinėms procedūroms arba prireikus atskirti gyvūną nuo bandos) tai natūralios slėptuvės, ir patys į jas užeidavo vos kilus mūšio gausmui.

Buvo ir apšaudymų aukų. Tiesiai į mus niekas nepataikė – zoologijos sodas randasi kaip tik tarp apšaudančių viens kitą pusių – priešas su savo artilerijos batarėjomis įsikūrė prie Kozarovičių, penki kilometrai į šiaurę nuo mūsų, o į jį pleškino Ukrainos ginkluotosios pajėgos iš artimiausio miško prie susprogdinto tilto. Prieš pat rusams išeinant buvo tokia ugninga diena, kad mūsų lokiai Tobis ir Kuba puolė į siaubingą depresiją (jie pas mus išvis žinomi flegmos – o čia dar štai kas dedasi), dvi savaites apatiškai voliojosi, nerodydami jokio dėmesio gyvenimui – net kai pagaliau nusistovėjo tyla ir atsirado normalus maistas. Raganosis Arčis jau per pirmą apšaudymą išrovė iš sienos savo metalinę gertuvę ir darbuotojai visa dieną

įkalbinėjo jį nesusipjaustyti į aštrius kraštus, nušlifudami juos tiesiai po Arčio nosimi (ragu). Mūsų žirafų šeimos galva Nikolajus Stepanovičius prasidėjęs apšaudymui išvis liubėsi ant žemės, ir keista kad atsikėlė – nukritęs žirafas dažniausiai nebeatsistoja. Na, o kai kurie žvėrys žuvo iš baimės, atsitrenkdami į sienas paniškoje atakoje (bezdžionės) arba plyšus nuo šoko širdžiai – taip nutiko daugeliui paukščių ir dryžuotai hienai Žužai.

Kaip tai bebūtų liūdna, žuvusiųjų skaičius vėliau išaugo. Yra žinoma kad zoologijos sodo gyvūnai, kaip ir jų giminės laukinėje gamtoje, nerodo kad blogai jaučiasi – ryte tai normalus žvėris, o per pietus jis tiesiog krenta ir nugaišta. Vėliau, atlikus skrodimą, tenka stebėtis, kaip jis išvis gyvena su tokio atisakiusių veikti organų rinkiniu, nors išoriškai to niekaip nenustatytum. Šitai žuvo laiku neapdirbta nuo erkių (nes dėl karo laiku nepristatė preparatų) raudonoji vilkė Raduga (Vaivorykštė), staiga nukrito ir mirė nuo insulto (susikaupęs perkėlimuose stresas) mangobejaus patelė Lora, išaugusi mano namų virtuvėje; jau visiškai normaliomis sąlygomis žuvo nuostabi bezdžionėlė imperatoriškasis tamarinas Uska, laiku negavusi vaistų. Atrodytų, ne nuo kulų ar sviedinių mūšio lauke, bet tai tiesioginė karo pasekmė, tik su atidėjimo efektu, abejoti tuo netenka.

Mes stengiamės neliūdėti, nes tokiomis aplinkybėmis išvengti nuostolių neįmanoma, bet ir manome kad galėjo būti kur kas blogiau. Sekanti savaitė po tos, kada mus išlaisvino tikriausiai daugumai būtų paskutinė: žvėrys tiesiog imtų vienas po kito gaišti iš bado. Kai aš pirmą kartą pamčiau mūsų liūtą Liudvigą po deokupacijos, tai buvo tikra vaikščiojanti pakaba: vietoje kasdienės 6 kg mėsos ar subproduktų porcijos jis gaudavo 4 kg kas ketvirtą dieną – man atrodo, šis pavyzdys aiškiai byloja kaip jiems ten buvo nelinksma.

Priešo kariuomenė truputį kliudė ir mūsų ofisus – bendroje sumoje menki nuostoliai! Juokinga kalbėti apie kažkokius ten nuostolius, manytume kad tokioje situacijoje palyginus su kitais nukentėjusiais miestais – iki Bučos čia apie dvidešimt kilometrų – mums tiesiog pasisekė, nors aš ir neprarandu vilties atsekti kur nuplaukė mano nauji batai iš spintos bei vis dar saugau daiktinį įrodymą suvarstomų rusiškų karinių aulinių, atsiradusių jų vietoje, pavidalų – bajoris, kuriuo mes atsakome į klausimus apie mūsų nuostolius. Juk žuvusių žvėrių gyvenimai tai ne nuostoliai, o tragedijos, masiškai

*Kamčatkos lokiai
Tobis ir Kuba, atvykę iš Brno
(Čekija) zooparko*

paplitusios inkubatoriuose, prieglaudose, zooparkuose, o ir šiaip tarp žmonių, laikančių naminius gyvūnus ir, nors mūsų augintinių ir neįmanoma sugrąžinti, galima (ir būtina) užsiimti kitais gyvenimais, tame tarpe ir prisimenant išėjusius.

Mūsų gyvūnų saugotojai

PAGALBA ŽVĖRIMS

Mūsų elektroninis adresas: 1@12.org.ua

Mūsų Facebook: Парк XII Місяців

Mūsų Instagramas: zoo_12m

Mūsų Fondas sukurtas vienam tikslui: neduoti XII Mėnesių Parko gyvūnams nugaišti karo metu. Fondo programoje:

- pašarai gyvūnams
- komunalinės paslaugos gyvūnams
- gyvūnų aptarnavimas

Mūsų PayPal: 1@12.org.ua

Mūsų banko informacija:

CHARITABLE ORGANIZATION «XII MONTHS PARK» ANIMALS' RESCUE CHARITABLE FUND»

Code: 43580570

Account IBAN #: UA073005280000026006455080336 eur usd czk pln

Beneficiary's bank: OTP BANK JSC 43 Zhylyanska Str., Kyiv, 01033

SWIFT code: OTPVUAUK

Payment purpose: Charity donation

Džiaugiamės, galėdami pasidalinti su jumis, gerbiame kolegos lietuviai – gyvūnų mylėtojai, mūsų laikraščio kariniu numeriu tuo pavidalu, kokių jis patenka į zooparko lankytojų Kijeve rankas. Mūsų – žinančių kaip mums einasi, kaip mes kovojame, kaip pasiryžę laimėti - skaičius iš karto padaugėjo.

Žinoma, zooparkai nekariauja su ginklu rankuose, ir mūsų uždavinys, pirmoje eilėje, išsaugoti gyvūnus – kaip tai iki mūsų darydavo šimtai zooparkų ankstesnių karų metu. Jie, kiek mums žinoma, su tuo susitvarkydavo, susitvarkysime ir mes.

Deja, karo metu visi rūpesčiai šalies viduje nukrypsta į karines temas, po to į žmonių gelbėjimą, tai suprantama. Būna kad gyvūnų tiesiog nepasiekia nei mūsų rankos, nei resursai, o palaikymas mums labai reikalingas.

Būtent todėl mes, su mums draugiško lietuviško zooparko pagalba išdrįsime pranešti Jums: mes gyvi, mes kovojame. Ir matome save šalia Jūsų laisvojoje Europoje – kai laimėsime.

Michailas Pinčukas / XII mėnesių Parkas / Savininkas